

ČESKÁ SPOLEČNOST OČIMA GENERACE NEDŮVĚRY

Výsledky společné studie Nadace Forum 2000 a NMS Market Research

17. 12. 2020

Výzkum probíhal od června do srpna 2020

Výzkumný vzorek:

2005 respondentů (kvantitativní část), reprezentativní soubor lidí ve věku 15-35 let vybraných dle pohlaví, věku, vzdělání a bydliště

20 hloubkových rozhovorů (kvalitativní část), vybraní dle výsledků kvantitativní části

GENERACE NEDŮVĚRY

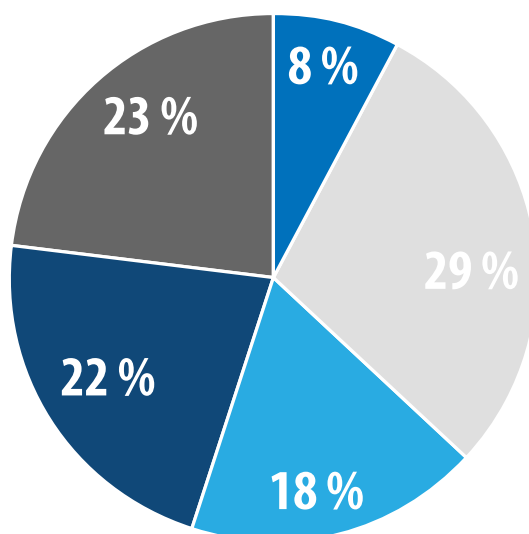
„Generace nedůvěry“ je pojem, jenž označuje mladé lidi ve věku 15-35 let, a který vychází z výsledků společné studie NMS Market Research a Nadace Forum 2000.

OBECNÉ VLASTNOSTI GENERACE NEDŮVĚRY

- Mladí lidé náležející do generace nedůvěry vnímají, že se společností není všechno v pořádku, ale zároveň **nevěří, že s tím sami něco zmůžou**.
 - **Chybí jim pozitivní vzory**, které by je k aktivitě motivovaly
 - **Příliš se neorientují v množství informací**, které se k nim dostávají, a které jsou často protichůdné
- Vnímání stavu společnosti a demokracie záleží na ekonomické situaci.
 - Ti, co řeší především existenční problémy, mají pocit, že ze života v demokracii neplyne mnoho výhod a o její stav se proto nezajímají
 - Ti, co se mají lépe, mají pocit, že je s demokracií vše relativně v pořádku, protože se jich žádná omezení nedotýkají
- Váží si hodnot jako **svoboda slova a projevu, volnost pohybu, svoboda cestování a právo volit**.
 - Pokud by cítili ohrožení těchto práv a svobod, jejich aktivita by se zvýšila
 - Účast u voleb vnímají jako občanskou angažovanost, rozhodují se v nich ale spíše impulzivně
 - Jejich postoj vůči politice by se dal charakterizovat jako **rezignovanost**
- **Mladá generace ale není pasivní**, vykonává řadu prospěšných aktivit, ty si ale nespojuje s demokracií nebo občanskou angažovaností.
 - Zapojují se zejména do **lokálních záležitostí**, ke kterým mají bližší vztah
- Se stavem demokracie nejsou spokojeni, ani nespokojeni, není to pro ně tématem.
 - Nemají pocit, že by zájem o věci veřejné měl smysl

Na základě analýzy obecných vlastností, témat, které mladé lidi zajímají a aktivit, kterými se zabývají a které jsou chápány jako občanská angažovanost, můžeme generaci nedůvěry rozdělit do pěti segmentů:

ROZDĚLENÍ GENERACE NEDŮVĚRY

ZÁKLADNÍ INFORMACE O JEDNOTLIVÝCH SEGMENTECH

NEJČASTĚJI VYKONÁVAJÍ AKTIVITY, KTERÉ PROBÍHAJÍ **ONLINE**. O NĚCO MÉNĚ ČASTO PŘISPÍVAJÍ NA **CHARITU** NEBO SE VĚNUJÍ **DOBROVOLNICTVÍ**. JEŠTĚ MÉNĚ ČASTO VEŘEJNĚ PROJEVUJÍ SVÉ NÁZORY NA **DEMONSTRACÍCH** NEBO NOŠENÍM PLACKY. DO **PŘÍMÝCH INTERAKCÍ S POLITIKY** ČI POLITICKÝMI STRANAMI VSTUPUJÍ JEN MÁLOKDY.

Aktivní (8 %)

- Provozují **aktivity spojené s občanskou participací, věří v angažovanost a schopnost jednotlivce něco změnit**
- Je pro ně typický **přímý kontakt s politiky**
- Jsou aktivní online, sdílí názory a diskutují, chodí na přednášky/konference, i zastupitelstva
- Z hlediska vykonávaných aktivit jsou homogenní skupinou, naopak **heterogenní ve světonázoru**

Petice a protest (18 %)

- Jsou **nejvíce nespokojeni** se stavem demokracie
- Vykonávají **online aktivity, přispívají na charitu, chodí na demonstrace či nosí různé placky**
- Nepřicházejí do přímého kontaktu s politiky, nechodí na zastupitelstva, nespolupracují s politickými stranami apod.
- Věřící v **sílu společných aktivity**, individuálně se neangažují

Dobrovolnictví a charita (22 %)

- Podílejí se na činnostech spojených s **darováním peněz či charitou**, ve většině případů bez politického přesahu
- Smýšlejí **sociálně, liberálně, ekologicky**, politika je ale nezajímá, nevidí její účinek na celospolečenské úrovni
- Jsou se stavem demokracie nejvíce spokojeni
- Zajímají je **lokální témata**, na celospolečenské úrovni pak například **práva menšin či ekologie**

Online (23 %)

- Jsou aktivní především v **online prostředí**
- Současnou situaci vnímají spíše neutrálně, nemotivuje je k činům, **nemají pocit, že by mohli něco změnit**
- Výrazně méně často provozují charitu a dobrovolnictví
- Zajímají je témata jako **mediální gramotnost, cenzura na sociálních sítích nebo politická (ne)korektnost**

Pasivní (29 %)

- Mají **nízký až nulový zájem o politiku, demokracii či participaci** na občanském dění
- Angažují se v rámci aktivit, které nevyžadují přílišnou námahu
- Často řeší **existenční problémy** a v životě v demokracii proto nevidí mnoho výhod
- **Nevěří, že sami něco zmůžou**, ani že se o jejich problémy někdo zajímá

GENERACE NEDŮVĚRY A JEJÍ HODNOTY

Z výzkumu vyplývá, že existují hodnoty, na jejichž podpoře se mladí lidé dokážou shodnout. Jedná se například o:

- Svobodu projevu/slova
- Volnost pohybu/cestování
- Možnost volit pro všechny plnoleté
- Nezávislá média
- Nezávislou justici
- Svobodu náboženského vyznání

Naopak jsou hodnoty, na kterých se mladí lidé neshodují a panuje kolem nich vysoká míra kontroverze. Jedná se o:

- Možnost každého člověka rozvíjet svoji kulturu
- Rozdělení vládnutí mezi různé nezávislé skupiny/instituce
- Možnost kandidovat ve volbách pro každého plnoletého
- Možnost každého člověka hovořit svým jazykem
- Trest smrti

Závěrem, většina mladých lidí by neumožnila uprchlíkům získat azyl a v rámci generace se na tom vcelku shodují.

INFORMAČNÍ KANÁLY

- Nejčastěji o politice mluví s přáteli a známými
- Nejčastějším zdrojem informací jsou internetové zpravodajské portály, konkrétně **Seznam.cz, Novinky.cz a iDnes**
- Veřejnoprávní média jsou pro mladé lidi vcelku spolehlivým zdrojem, nejčastěji v kategorii TV sledují **ČT24**
- V kategorii tisk je nejčtenější **Mladá fronta DNES**
- Nejdůvěryhodnějším influencerem je **Kovy**
- Z internetových TV nejčastěji sledují **Televizi Seznam, DVTV a ČT24**
- Stanice **Radiožurnál** i její podcasty jsou nejvhodnějším zdrojem informací v kategorii Rádio a Podcast
- Důvěryhodné informace by hledali u politiků jako **Feri, Babiš nebo Bartoš**, u komentátorů/blogerů to jsou **Kovy, Šídlo nebo DVTV**

JAK SE JAKO ORGANIZACE ZASADIT O VĚTŠÍ ANGAŽOVANOST MLADÉ ČESKÉ GENERACE?

OBEČNÝ POJEM
„DEMOKRACIE“
PROPOJIT S VĚCMI,
KTERÉ JSOU JÍ BLÍZKÉ

NABÍDNOUT PŘÍKLADY
SMYSLUPLNÉ
ANGAŽOVANOSTI, KTERÉ
BY JI INSPIROVALY
A MOTIVOVALY

BÝT AKTIVNÍ ONLINE
A SROZUMITELNĚ
KOMUNIKOVAT